

ОУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ – ГР. ХАСКОВО

ул. „Страшимир“ №37, e-mail: kiril_imetodiy@abv.bg, тел. 038 / 66 82 88; 66 68 98

IVANKA
ATANASOVA
STOYANOVA

Digitally signed by
IVANKA ATANASOVA
STOYANOVA

УТВЪРЖДАВАМ:

ИВАНКА СТОЯНОВА

Директор на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ - Хасково

МЕХАНИЗЪМ

ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО

В ОУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ – ГР. ХАСКОВО

за учебната 2026/2027 година

Разработен съгласно Заповед № РД09-5906/28.12.2017 г. на министъра на образованието и науката за утвърждаване на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, Методически насоки и съвети и Алгоритъм за прилагане на механизма.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящият механизъм регламентира дейностите по превенция и интервенция при случаи на тормоз и насилие в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Хасково.
2. Механизмът има за цел да създаде сигурна, подкрепяща и приобщаваща образователна среда, в която не се допуска насилие и тормоз между учениците и всички участници в образователния процес.
3. Механизмът определя:
 - основните понятия, свързани с насилието и тормоза;
 - принципите на превенция и интервенция;
 - мерките за предотвратяване на тормоза и насилието;
 - реда за действие при установен случай;
 - отговорностите на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал;
 - участието на учениците и родителите;
 - реда за регистриране, проследяване и анализиране на случаите;
 - взаимодействието с компетентните институции и служби.
4. Противодействието на тормоза и насилието е обща институционална отговорност и се осъществява чрез координирани действия на директора, педагогическите специалисти, непедагогическия персонал, учениците, родителите и външните институции.
5. Прилагането на механизма се осъществява в съответствие с действащата нормативна уредба и с вътрешните правила и документи на училището.

II. ЦЕЛИ

Основна цел:

Създаване и поддържане на сигурна и подкрепяща училищна среда чрез системна превенция, своевременно разпознаване, адекватна интервенция и проследяване на случаите на насилие и тормоз.

Специфични цели:

1. Повишаване информираността на учениците, педагогическите специалисти, непедагогическия персонал и родителите относно същността, формите и последствията от тормоза и насилието.
2. Изграждане на положителен училищен климат, основан на уважение, толерантност, приемане на различията и взаимопомощ.
3. Формиране у учениците на социални умения, емпатия, самоконтрол и умения за разрешаване на конфликти по ненасилствен начин.
4. Създаване на ясни правила за поведение и процедури за действие при случаи на тормоз и насилие.
5. Осигуряване на своевременна подкрепа на учениците, които са обект на тормоз или насилие.
6. Работа с учениците, които проявяват агресивно или насилствено поведение, с цел промяна на поведението и развитие на подходящи социални умения.

7. Активно включване на родителите в превенцията и преодоляването на проблемното поведение.
8. Ефективно взаимодействие с компетентните институции и служби при случаи, които изискват тяхната намеса.
9. Системно проследяване и оценяване на ефективността на предприетите мерки.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

При прилагане на механизма училището се ръководи от следните принципи:

1. Най-добрият интерес на детето и ученика.
2. Зачитане на достойнството и правата на всяко дете.
3. Недопускане на дискриминация и насилие.
4. Позитивна дисциплина и подкрепящ подход.
5. Нулева толерантност към насилието и тормоза.
6. Поверителност и защита на личната информация.
7. Своевременна и адекватна реакция.
8. Индивидуален подход към всеки случай.
9. Партньорство между училището и семейството.
10. Координация между училището и компетентните външни институции.
11. Последователност и проследяване на предприетите мерки.
12. Активно участие на учениците в изграждането на сигурна училищна среда.

IV. ПОНЯТИЯ И ФОРМИ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ

1. Насилие

Насилието над дете включва физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, експлоатация или други действия, които водят или могат да доведат до вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето.

Насилието може да бъде извършено от възрастен към дете, между деца или от дете към възрастен.

2. Тормоз

Тормозът е специфичен вид насилие, който обикновено се характеризира с повтаряемост, наличие на дисбаланс на силите и намерение за причиняване на вреда, унижение или дискомфорт.

Не всеки конфликт или единичен акт на агресия представлява тормоз. При всеки случай се извършва конкретна преценка на ситуацията, тежестта на поведението и необходимостта от интервенция.

3. Основни форми на тормоз

3.1. Физически тормоз:

- блъскане;
- удряне;
- ритане;
- щипане;

- спъване;
- причиняване на болка;
- задържане или затваряне;
- повреждане или отнемане на лични вещи;
- други действия с физическо въздействие.

3.2. Психически и вербален тормоз:

- обиди;
- подигравки;
- унижаване;
- заплахи;
- прякори с обиден характер;
- изнудване;
- сплашване;
- омаловажаване;
- заплашителни жестове и погледи;
- разпространяване на слухове;
- други действия, насочени към унижаване или психическо нараняване.

3.3. Социален тормоз:

- игнориране;
- изолиране;
- изключване от група;
- отказ от общуване с цел унижаване;
- разпространяване на слухове;
- настройване на други ученици срещу даден ученик;
- ограничаване на участието в общи дейности.

3.4. Сексуален тормоз:

- нежелани словесни, несловесни или физически действия със сексуален характер;
- сексуализирани обиди и прякори;
- неподходящи коментари;
- нежелано докосване;
- материали или надписи със сексуално съдържание;
- други действия, накърняващи достойнството.

3.5. Кибернасилие и кибертормоз:

- обидни или заплашителни съобщения;
- разпространяване на унизителни снимки или видеоматериали;
- публикуване на съдържание без съгласие;
- разпространяване на слухове в социални мрежи;
- създаване или използване на фалшиви профили;
- кражба или злоупотреба с чужда самоличност;
- други действия чрез дигитални устройства и платформи.

V. РАЗГРАНИЧАВАНЕ НА КОНФЛИКТ, ИГРА, АГРЕСИЯ И ТОРМОЗ

При установяване на проблемна ситуация педагогическият специалист преценява нейния характер.

При приятелска игра или закачка:

- учениците разменят ролите си;
- и двете страни участват доброволно;
- няма ясно изразена доминираща страна;
- учениците не се чувстват застрашени или унижени.

При конфликт:

- страните обикновено са относително равнопоставени;
- има разногласие или спор;
- конфликтът може да бъде еднократен.

При тормоз:

- има повтаряемост или устойчив модел на поведение;
- едната страна е в по-силна позиция;
- поведението причинява или цели да причини вреда, унижение или страх;
- пострадалият ученик трудно може сам да прекрати ситуацията.

При тежки прояви на насилие се предприемат незабавни действия независимо дали поведението представлява тормоз в тесния смисъл на понятието.

VI. ПРЕВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО

1. Превенцията се осъществява на три взаимосвързани равнища:

- ниво училище;
- ниво клас/паралелка;
- ниво общност и семейство.

2. Дейности на ниво клас

2.1. В часа на класа се провеждат:

- дискусии;
- беседи;
- работа по казуси;
- ролеви игри;
- упражнения за емпатия;
- дейности за разрешаване на конфликти;
- дейности за безопасно поведение в интернет;
- дейности за уважение към различията.

2.2. Всеки клас разработва и приема правила за позитивно поведение.

2.3. Учениците се запознават с реда за подаване на сигнал при проблем или случай на тормоз.

2.4. Класният ръководител наблюдава взаимоотношенията между учениците и при необходимост предприема превантивни действия.

2.5. Провеждат се периодични разговори с учениците относно климата в класа.

3. Дейности на ниво училище

3.1. Училището организира информационни и превантивни дейности.

3.2. Извършва се периодична оценка на ситуацията по отношение на тормоза и насилието.

3.3. Анализират се рисковите места и ситуации в училищната среда.

3.4. При необходимост се оптимизира системата за дежурства и наблюдение.

3.5. Педагогическите специалисти се включват в подходящи квалификационни и вътрешноучилищни обучения.

3.6. Поддържат се ясни канали за подаване на сигнали.

3.7. Насърчава се участието на учениците в училищния живот, ученически инициативи и дейности по интереси.

3.8. Развива се партньорството с родителите.

3.9. При необходимост се търси съдействие от външни специалисти и институции.

4. Дейности с родители

4.1. Родителите се информират за политиката на училището по отношение на тормоза и насилието.

4.2. Провеждат се тематични родителски срещи и индивидуални разговори.

4.3. При установен случай родителите се информират своевременно за предприетите действия в рамките на приложимата нормативна уредба и при спазване на изискванията за защита на личните данни.

4.4. Родителите се насърчават да съдействат за решаване на възникналите проблеми.

4.5. При необходимост родителите се насочват към подходящи специалисти и услуги.

VII. КООРДИНАЦИЯ И ОТГОВОРНОСТИ

1. Директорът:

- организира и контролира изпълнението на механизма;
- определя със заповед състава на училищния координационен екип/съвет за противодействие на тормоза и насилието;
- осигурява условия за превенция и интервенция;
- организира взаимодействието с родителите и компетентните институции;
- контролира воденето и съхраняването на необходимата документация;

- свиква координационния екип при необходимост;
- осигурява изпълнението на предприетите мерки.

2. Координационният екип/съвет:

- координира дейностите по превенция и интервенция;
- анализира информацията за установени случаи;
- предлага мерки;
- участва в оценката на риска и училищната среда;
- подпомага класните ръководители;
- проследява изпълнението на предприетите действия;
- участва в подготовката и актуализирането на плана за превенция.

3. Класният ръководител:

- следи за взаимоотношенията в класа;
- запознава учениците с правилата;
- приема сигнали и реагира своевременно;
- уведомява директора и/или координационния екип при необходимост;
- провежда индивидуални и групови разговори;
- поддържа контакт с родителите;
- проследява поведението на участниците в случая;
- документира предприетите действия съгласно вътрешния ред.

4. Всеки педагогически специалист и служител:

- е длъжен да реагира при установяване или получаване на информация за насилие или тормоз;
- предприема незабавни действия за прекратяване на опасната ситуация;
- уведомява съответните отговорни лица;
- не допуска публично унижаване на участниците;
- спазва поверителност и защита на личната информация.

5. Учениците:

- спазват правилата на училището;
- не участват в тормоз и насилие;
- не насърчават насилствено поведение;
- подават сигнал при случай на тормоз или насилие;
- оказват подкрепа на съученици в рамките на своите възможности;
- съдействат на възрастните при изясняване на ситуации.

6. Родителите:

- съдействат на училището;
- поддържат контакт с класния ръководител;
- участват в срещи и дейности при необходимост;
- не предприемат самостоятелни действия спрямо други ученици;
- подкрепят детето си за спазване на училищните правила.

VIII. ДЕЙСТВИЯ ПРИ УСТАНОВЕН СЛУЧАЙ НА ТОРМОЗ ИЛИ НАСИЛИЕ

ПЪРВА СЪПКА – НЕЗАБАВНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА СИТУАЦИЯТА

1. Всеки служител, който стане свидетел на тормоз или насилие, предприема действия за прекратяване на ситуацията.
2. При физическа агресия учениците се разделят незабавно, като се осигурява безопасността на всички участници.
3. При необходимост се оказва първа помощ и се търси медицинска помощ.
4. Учителят/служителят не извършва публичен разпит пред останалите ученици.
5. На учениците ясно се заявява, че насилието и тормозът са недопустими.

ВТОРА СЪПКА – ИЗЯСНЯВАНЕ НА СИТУАЦИЯТА

1. След прекратяване на инцидента се изясняват фактите.
2. Разговорите с участниците се провеждат поотделно.
3. Изслушват се:
 - ученикът, който е обект на тормоз/насилие;
 - ученикът, който е проявил агресивно поведение;
 - свидетелите.
4. Не се допуска съвместно изслушване на пострадалия и извършителя в ситуация, в която това може да доведе до допълнително напрежение или риск.
5. Оценява се тежестта на случая и необходимостта от допълнителни действия.

ТРЕТА СЪПКА – ПОДКРЕПА НА УЧЕНИКА, КОЙТО Е ОБЕКТ НА ТОРМОЗ/НАСИЛИЕ

1. Ученикът се изслушва спокойно и без обвиняване.
2. Осигурява се безопасност и подкрепа.
3. Обсъждат се възможностите за справяне със ситуацията.
4. При необходимост се включва педагогически съветник, психолог или друг подходящ специалист.
5. Поведението и състоянието на ученика се проследяват в последващ период.

ЧЕТВЪРТА СЪПКА – РАБОТА С УЧЕНИКА, ПРОЯВИЛ ТОРМОЗ/НАСИЛИЕ

1. Поведението се обсъжда спокойно и конкретно.
2. Разграничават се личността на ученика и неприемливото поведение.
3. Обсъждат се нарушените правила и последствията.
4. При подходящи случаи се използва възстановителен подход.
5. При повтарящи се или по-тежки прояви се предприемат допълнителни мерки съобразно нормативната уредба и правилата на училището.
6. При необходимост се осигурява консултиране и подкрепа.

ПЕТА СЪПКА – РАБОТА С НАБЛЮДАТЕЛИТЕ

1. Учениците, станали свидетели на ситуацията, се насърчават да търсят помощ от възрастен.
2. Подчертава се отговорността да не се подкрепя насилието чрез смях, подигравки, заснемане или разпространяване на съдържание.
3. Учениците се насърчават да оказват подкрепа на съучениците си по безопасен начин.

ШЕСТА СЪПКА – РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителите на участващите ученици се уведомяват съобразно характера и тежестта на случая.
2. С родителите се обсъждат:
 - фактите;
 - предприетите действия;
 - необходимите последващи мерки;
 - възможностите за подкрепа.
3. Разговорът се провежда в партньорски дух.
4. Не се допуска обвиняване или унижаване на друго дете или неговото семейство.

IX. ДЕЙСТВИЯ ПРИ ТЕЖКИ И РИСКОВИ СЛУЧАИ

При случаи, при които има непосредствен риск за живота или здравето на ученик, тежко физическо насилие, сексуално насилие или други обстоятелства, изискващи намеса на компетентни органи:

1. Незабавно се прекратява опасната ситуация.
2. Уведомява се директорът.
3. При необходимост се търси спешна медицинска помощ и/или се уведомяват компетентните органи.
4. При наличие на данни за насилие над дете се предприемат действия съобразно задълженията за сигнализиране до органите за закрила на детето.
5. При необходимост се уведомяват:
 - Дирекция „Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“;
 - органите на МВР;
 - други компетентни институции и услуги според конкретния случай.
6. Случаят се документира и проследява.
7. Осигурява се подкрепа на засегнатите ученици.

X. РЕГИСТРИРАНЕ И ДОКУМЕНТИРАНЕ

1. Училището поддържа необходимата документация за случаите на тормоз и насилие.
2. При регистриране на случай се отразяват:
 - дата и място;
 - кратко описание на ситуацията;
 - участници;
 - свидетели, когато е необходимо;
 - служителят, установил/регистрирал случая;
 - предприетите действия;
 - уведомени лица и институции;
 - последващи мерки;
 - етап на приключване и проследяване.

3. Документацията се съхранява на определено от директора място и при спазване на изискванията за защита на личните данни.
4. Информацията за конкретните случаи се предоставя само на лицата, които имат право да я получат и доколкото е необходима за изпълнение на служебните им задължения.
5. Данните от регистрираните случаи се използват за анализ и планиране на превантивни дейности.

XI. СИСТЕМА ЗА НАСОЧВАНЕ КЪМ ДРУГИ СЛУЖБИ

При необходимост училището взаимодейства с:

1. Дирекция „Социално подпомагане“ – Отдел „Закрила на детето“.
2. Органите на МВР.
3. Регионалното управление на образованието.
4. Педагогически съветник/психолог.
5. Медицински специалисти и лечебни заведения.
6. Общински структури и услуги.
7. Други компетентни институции, организации и специалисти в зависимост от конкретния случай.

Взаимодействието се осъществява при спазване на компетентността на всяка институция и на действащата нормативна уредба.

XII. ОЦЕНКА НА СИТУАЦИЯТА В УЧИЛИЩЕТО

1. В началото на учебната година се извършва оценка на ситуацията по отношение на тормоза и насилието.
2. При необходимост се използват:
 - анонимни анкети;
 - наблюдение;
 - разговори с ученици;
 - разговори с педагогически специалисти;
 - обратна връзка от родители;
 - анализ на регистрираните случаи.
3. Оценката включва:
 - форми на тормоз и насилие;
 - честота;
 - места, на които се случват;
 - участници;
 - фактори, които повишават риска.
4. Резултатите се анализират от координационния екип и се представят на педагогическия съвет по подходящ начин.
5. В края на учебната година се извършва последваща оценка и се правят изводи за ефективността на предприетите мерки.

XIII. ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

1. Запознаване на педагогическите специалисти с Механизма за противодействие на тормоза и насилието и с вътрешните правила на училището.
Срок: м. септември 2026 г.
Отговорници: директор, координационен екип.
2. Провеждане на оценка на ситуацията в училището чрез анонимна анкета сред учениците.
Срок: до 3 седмици от началото на учебната година.
Отговорници: координационен екип, класни ръководители.
3. Обобщаване и анализ на резултатите от оценката.
Срок: до 10 работни дни след приключване на анкетата.
Отговорници: координационен екип.
4. Представяне на резултатите от анализа пред педагогическите специалисти и определяне на необходимите превантивни мерки.
Срок: м. октомври 2026 г.
Отговорници: директор, координационен екип.
5. Актуализиране на мерките за наблюдение и дежурство в местата, определени като рискови.
Срок: м. октомври 2026 г.
Отговорници: директор, заместник-директор/определени длъжностни лица.
6. Провеждане на часове на класа по теми:
 - „Какво е тормоз и насилие?“
 - „Как да реагираме при конфликт?“
 - „Как да потърсим помощ?“
 - „Уважение и толерантност“.Срок: през учебната 2026/2027 г.
Отговорници: класни ръководители.
7. Провеждане на дейности за безопасно използване на интернет и превенция на кибертормоза.
Срок: през учебната 2026/2027 г.
Отговорници: класни ръководители, педагогически специалисти.
8. Провеждане на вътрешноучилищна квалификация/обучение на педагогическите специалисти по теми, свързани с разпознаването и превенцията на тормоза и насилието.
Срок: м. ноември–декември 2026 г.
Отговорници: директор, определени педагогически специалисти.
9. Подготовка и разпространение на информационни материали за ученици и родители.
Срок: м. януари 2027 г.
Отговорници: класни ръководители, координационен екип.
10. Провеждане на информационна кампания сред учениците и родителите за превенция на агресията, тормоза и кибертормоза.
Срок: м. февруари–март 2027 г.
Отговорници: класни ръководители, координационен екип.
11. Провеждане на тематични родителски срещи и/или дискусии.
Срок: през учебната 2026/2027 г.
Отговорници: класни ръководители.
12. Включване на учениците в извънкласни дейности, инициативи, спортни и творчески дейности и форми по интереси.

- Срок: през учебната 2026/2027 г.
Отговорници: педагогически специалисти, класни ръководители.
13. Провеждане на ученически инициативи под мотото „Заедно срещу тормоза и насилието“.
Срок: м. март 2027 г.
Отговорници: директор, класни ръководители, ученически представители.
14. Провеждане на тематични презентации, беседи, филми и дискусии с превантивна насоченост.
Срок: м. април 2027 г.
Отговорници: класни ръководители.
15. Обмяна на добри практики между педагогическите специалисти.
Срок: до края на учебната 2026/2027 г.
Отговорници: директор, координационен екип.
16. Проследяване на регистрираните случаи на тормоз и насилие и анализ на предприетите мерки.
Срок: през цялата учебна година.
Отговорници: координационен екип.
17. Извършване на повторна оценка на ситуацията чрез анкета/обратна връзка.
Срок: до 3 седмици преди края на учебната година.
Отговорници: координационен екип, класни ръководители.
18. Анализ на резултатите от повторната оценка и формулиране на препоръки за следващата учебна година.
Срок: м. юни 2027 г.
Отговорници: координационен екип.
19. Изготвяне на отчет за изпълнението на плана за превенция и предложения за актуализиране на механизма.
Срок: м. юни 2027 г.
Отговорници: директор, координационен екип.

XIV. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА

1. Изпълнението на настоящия механизъм се проследява през цялата учебна година.
2. Координационният екип анализира:
 - броя и характера на регистрираните случаи;
 - местата, на които възникват;
 - предприетите действия;
 - повторемостта на случаите;
 - ефективността на мерките;
 - обратната връзка от ученици, родители и педагогически специалисти.
3. При установена необходимост се предприемат допълнителни превантивни и интервенционни мерки.
4. В края на учебната година се изготвя обобщен анализ и се формулират препоръки за следващата учебна година.
5. Настоящият механизъм може да бъде изменян и допълван при промени в нормативната уредба или при установена необходимост, по реда на неговото приемане.

XV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият механизъм се прилага от всички педагогически специалисти и служители на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Хасково.

§ 2. Всички служители се запознават с механизма срещу подпис.

§ 3. Учениците и родителите се запознават с основните правила и реда за действие при случаи на тормоз и насилие по подходящ за тях начин.

§ 4. При възникване на конкретен случай се прилагат съответните процедури и алгоритми съобразно характера и тежестта на ситуацията.

§ 5. При случаи, които изискват намеса на компетентни институции, училището предприема действия съобразно действащата нормативна уредба.

§ 6. Настоящият механизъм е приет с решение на Педагогическия съвет, отразено в протокол, и се утвърждава от директора.

§ 7. Настоящият механизъм влиза в сила от началото на учебната 2026/2027 година.

Приложение № 1

**ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРЕВЕНЦИЯ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО
ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА**

№	Дейност	Срок	Отговорници
1.	Запознаване на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал с Механизма за противодействие на тормоза и насилието и с дейностите по превенция и интервенция.	м. септември 2026 г.	Директор, координационен екип
2.	Запознаване на учениците с правилата за безопасно и позитивно поведение в училище и с начините за подаване на сигнал при тормоз или насилие.	м. септември 2026 г.	Класни ръководители
3.	Запознаване на родителите с политиката на училището за превенция и противодействие на тормоза и насилието.	м. септември – октомври 2026 г.	Класни ръководители
4.	Провеждане на анонимно проучване сред учениците за установяване на ситуацията по отношение на тормоза и насилието в училището.	м. октомври 2026 г.	Координационен екип, класни ръководители
5.	Обобщаване и анализ на резултатите от проучването и определяне на рисковите места и ситуации в училищната среда.	м. октомври 2026 г.	Координационен екип
6.	Актуализиране при необходимост на мерките за наблюдение и контрол на рисковите места – коридори, двор, санитарни помещения и други.	м. октомври 2026 г.	Директор, педагогически специалисти
7.	Провеждане на часове на класа и тематични дейности по теми: „Какво е тормоз?“, „Какво е насилие?“, „Как да реагираме?“, „Към кого да се обърнем за помощ?“.	през учебната 2026/2027 г.	Класни ръководители
8.	Провеждане на дейности за формиране на умения за общуване, сътрудничество, емпатия, толерантност и разрешаване на конфликти без насилие.	през учебната 2026/2027 г.	Класни ръководители, педагогически специалисти
9.	Провеждане на дейности за безопасно използване на интернет, социалните мрежи и дигиталните устройства и за превенция на кибертормоза.	м. ноември 2026 г. и през годината	Класни ръководители, педагогически специалисти
10.	Провеждане на вътрешноучилищна квалификация/обучение на педагогическите специалисти по теми,	м. ноември – декември 2026 г.	Директор, координационен екип

	свързани с разпознаване, превенция и реакция при тормоз и насилие.		
11.	Изготвяне и поставяне на информационни материали, правила и послания за ненасилствено поведение и толерантност.	м. декември 2026 г.	Координационен екип, класни ръководители
12.	Провеждане на тематични беседи и дискусии с учениците за последствията от тормоза и насилието и начините за търсене на помощ.	м. януари 2027 г.	Класни ръководители
13.	Провеждане на информационна кампания за превенция на агресията, тормоза и кибертормоза.	м. февруари 2027 г.	Координационен екип, класни ръководители
14.	Организиране на дейности, насърчаващи приемането на различията, взаимопомощта и позитивните взаимоотношения между учениците.	м. февруари – март 2027 г.	Педагогически специалисти
15.	Провеждане на ученически инициативи под мотото „Заедно срещу тормоза и насилието“.	м. март 2027 г.	Директор, координационен екип, класни ръководители, ученици
16.	Провеждане на тематични родителски срещи/дискусии за превенция на агресивното поведение, тормоза и насилието.	м. март – април 2027 г.	Класни ръководители
17.	Включване на учениците в спортни, творчески, културни и други извънкласни дейности, насърчаващи сътрудничеството и позитивните взаимоотношения.	през учебната 2026/2027 г.	Педагогически специалисти, класни ръководители
18.	Проследяване и анализиране на регистрираните случаи на тормоз и насилие и на предприетите мерки за подкрепа и интервенция.	през цялата учебна година	Координационен екип
19.	Провеждане на повторно анонимно проучване/оценка на ситуацията за установяване на промяната в училищния климат и ефективността на предприетите мерки.	м. май 2027 г.	Координационен екип, класни ръководители
20.	Анализ на резултатите от повторното проучване и формулиране на препоръки за следващата учебна година.	м. юни 2027 г.	Координационен екип
21.	Изготвяне на отчет за изпълнението на плана и предложения за актуализиране на Механизма за противодействие на тормоза и насилието.	м. юни 2027 г.	Директор, координационен екип

Очаквани резултати

1. Повишена информираност на учениците, родителите и служителите относно формите на тормоз и насилие.
2. Подобряване на училищния климат и взаимоотношенията между учениците.
3. Повишена готовност за своевременно подаване на сигнал при тормоз или насилие.

4. Повишена компетентност на педагогическите специалисти за разпознаване и адекватна реакция при случаи на тормоз и насилие.
5. По-активно участие на родителите в превенцията и преодоляването на проблемното поведение.
6. Навременно установяване и проследяване на случаите на тормоз и насилие.
7. Създаване на по-сигурна, подкрепяща и приобщаваща училищна среда.

Отчитане на изпълнението

Изпълнението на дейностите по настоящия план се проследява от директора и координационния екип. При необходимост планът може да бъде актуализиран през учебната година в зависимост от установените потребности и конкретната ситуация в училището.

Планът е приет с решение на Педагогическия съвет и е неразделна част от Механизма за противодействие на тормоза и насилието за учебната 2026/2027 година.

Планът е неразделна част от Механизма за противодействие на тормоза и насилието.

АНКЕТА
„ТОРМОЗЪТ И НАСИЛИЕТО В УЧИЛИЩЕ“

Анкетата е анонимна. Целта е да се установи мнението на учениците за взаимоотношенията в класа и училището и да се планират подходящи превантивни дейности.

1. Според Вас има ли прояви на тормоз или насилие във Вашия клас?

- ☐ Да
- ☐ Не
- ☐ Не мога да преценя

2. Какви прояви сте наблюдавали?

Може да посочите повече от един отговор.

- ☐ физически – блъскане, удряне, ритане, спъване и др.
- ☐ словесни – обиди, подигравки, прякори, заплахи и др.
- ☐ психически – сплашване, унижаване, изнудване и др.
- ☐ социални – изолиране, игнориране, разпространяване на слухове и др.
- ☐ кибертормоз – обидни съобщения, снимки, видеа, публикации и др.
- ☐ сексуален тормоз
- ☐ друго:

3. Колко често според Вас се случват подобни прояви?

- ☐ Почти всеки ден
- ☐ Няколко пъти седмично
- ☐ Няколко пъти месечно
- ☐ Рядко
- ☐ Не се случват

4. Къде най-често се случват?

- ☐ В класната стая
- ☐ В коридорите
- ☐ В двора
- ☐ В санитарните помещения
- ☐ По време на междучасия
- ☐ По време на извънкласни дейности
- ☐ В интернет/социални мрежи
- ☐ Друго:

5. Има ли ученици, към които други ученици се отнасят зле?

- ☐ Да
- ☐ Не
- ☐ Не мога да преценя

6. Как се проявява това отношение?

- ☐ обиждат ги;
- ☐ подиграват им се;
- ☐ блъскат ги или ги удрят;
- ☐ изолират ги;
- ☐ разпространяват слухове за тях;
- ☐ не ги включват в общи дейности;
- ☐ пишат им обидни съобщения;
- ☐ публикуват снимки/видеа без съгласие;
- ☐ друго:

7. Има ли ученици, които често проявяват агресивно поведение?

- ☐ Да
- ☐ Не
- ☐ Не мога да преценя

8. Има ли ученици, които помагат на други ученици и ги защитават?

- ☐ Да
- ☐ Не
- ☐ Не мога да преценя

9. Знаете ли към кого да се обърнете, ако станете жертва или свидетел на тормоз?

- ☐ Да
- ☐ Не

10. Чувствате ли се сигурни в училище?

- ☐ Да
- ☐ Понякога
- ☐ Не

11. Какво според Вас би помогнало за намаляване на тормоза и насилието в училище?

.....

.....

12. Имате ли други предложения или коментари?

.....

.....

АЛГОРИТЪМ ЗА ДЕЙСТВИЕ ПРИ УСТАНОВЕН СЛУЧАЙ

1. Установяване/получаване на сигнал.
↓
2. Незабавно прекратяване на опасното поведение.
↓
3. Осигуряване на безопасност на всички участници.
↓
4. Уведомяване на директора/отговорното лице.
↓
5. Изясняване на ситуацията и разговори с участниците поотделно.
↓
6. Оценка на тежестта и риска.
↓
7. Уведомяване на родителите съобразно случая.
↓
8. Определяне и изпълнение на мерки за подкрепа и интервенция.
↓
9. При необходимост – насочване към психолог, педагогически съветник, социални услуги, органи за закрила на детето, МВР или други компетентни институции.
↓
10. Регистриране и документиране.
↓
11. Проследяване на случая.
↓
12. Анализ на резултатите и предприемане на допълнителни мерки при необходимост

ЛИСТ ЗА РЕГИСТРИРАНЕ НА СЛУЧАЙ НА ТОРМОЗ/НАСИЛИЕ

Дата:

Час:

Място:

Ученик/ученици, участващи в случая:

.....

Клас:

Кратко описание на ситуацията:

.....

.....

.....

Как е установен случаят:

☐ пряк свидетел

☐ сигнал от ученик

☐ сигнал от родител

☐ сигнал от служител

☐ друг източник

Предприети незабавни действия:

.....

.....

Уведомени лица:

.....

Уведомени родители:

.....

Насочване към специалист/институция:

.....

Последващи действия:

.....

.....

Резултат/етап на случая:

.....

.....

Дата на проследяване:

Отговорно лице:

Подпис:

ПРОТОКОЛ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА СЛУЧАЙ

Дата на случая:

Участници:

Предприети първоначални действия:

.....
.....

Предоставена подкрепа:

.....
.....

Действия спрямо ученика, проявил тормоз/насилие:

.....
.....

Действия спрямо ученика, който е бил обект на тормоз/насилие:

.....
.....

Работа с класа/групата:

.....
.....

Работа с родителите:

.....
.....

Необходимост от допълнителна подкрепа:

.....
.....

Резултат от проследяването:

.....
.....

Следващи действия:

.....
.....

Дата:

Отговорно лице:

Подпис: